

A Hatvany József Informatikai Tudományok Doktori Iskola minőségbiztosítási tervezete 2014. szeptember

A doktori iskola minőségbiztosítási alapelvei

A Doktori Iskola minőségbiztosítási rendszerének elveit és gyakorlati teendőit a Miskolci Egyetem Minőségbiztosítási rendszerében lefektetett elvek, az egyetem Doktori Képzés és a Doktori (PhD) fokozatszerzés szabályzata és az Iskola Működési szabályzatában leírtak szabályozzák.

A doktori iskolában futó képzés minőségbiztosításánál kiemelt jelentőségűek az alábbi tevékenység elemek:

- Meghirdetett doktori témák
- Felvételi rendszer
- Hallgatói előrehaladás ellenőrzése
- Doktori képzés tantárgyainak kiválasztása
- Doktori képzés kreditrendszere
- PhD fokozatszerzés követelményei
- PhD fokozatszerzési eljárás
- Doktori iskola honlapja.

A kidolgozott minőségbiztosítási terv kiegészíti, részleteiben specifikálja a magasabb szintű működési szabályokat (a 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról; az Nftv. (2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról) módosított változata; A Miskolci Egyetem doktori képzés és doktori fokozatszerzés szabályzata)

1 Meghirdetett doktori témák

A doktori képzés témaköreire évente kér be javaslatokat a doktori iskola. A témavezetőkkel szembeni általános elvárások az ODT előírásoknak megfelelően:

- aktív publikációs tevékenység,
- PhD fokozat,
- egy témavezető egyidejűleg maximum 3 doktorandusz munkáját irányíthatja és minimum már 5 éve PhD fokozattal rendelkeznek.

Minden évben a meghirdetésre kerülő témákat az doktori iskola tanácsa hagyja jóvá, vizsgálva a leendő témavezető elmúlt időszakának tudományos, szakmai teljesítményét.

A tudományos téma elfogadásakor vizsgálni kell a téma társadalmi hasznosíthatóságát, különös tekintettel az ipari, szolgáltatási, környezetvédelmi, stb. kérdésekre és egymást erősítő hatások feltérképezésére.

2 Felvételi rendszer

A jelentkezők a tervezett kutatási témáról vázlatos kutatási tervet állítanak össze írásban, kitöltik a felvételi adatlapot. A szóbeli elbeszélgetésen általános illetve szakmai kérdések megvitatására és idegen nyelven a kommunikációs készség bemutatására kerül sor. A pontozási rendszer súlyozottan figyelembe veszi a graduális képzés során végzett tevékenységet, a nyelvismeret tényleges szintjét, a

kutatási előéletet, továbbá a választandó doktori témával kapcsolatos elképzeléseket. A jelentkező ösztöndíjas képzés felvételre csak akkor javasolható, ha a maximálisan megszerezhető 100 pontból 70 pontot megszerez

3 *A hallgatói előrehaladás ellenőrzése*

A témavezetővel, a témacsoport és a tématerület vezetővel egyeztetett tanterv teljesítésének félévenkénti értékelése. A kutatási témában való előrehaladásról félévenként tömör írásos beszámoló elkészítése a tudományos vezető részére. A hallgató az általa lényegesnek tartott részeredményekről legalább két alkalommal nyilvánosan beszámol a téma tudományos vezetőjének kutatóhelyén, vagy a doktori iskola által szervezett szélesebb körű nyilvános fórumokon. Éves kutatási jelentés bemutatása a téma tudományos vezetőjének kutatóhelyén, vagy a doktori iskola által szervezett szélesebb körű nyilvános fórumokon. A beadott írásos anyagot előzetesen egy felkért szakember bírálja. A bíráló által tett kritikai észrevételek figyelembevételével a hallgató beszámoló jelentést szükségyszerűen módosítja. (Első év végén az irodalom kritikai elemzése képezi a kutatómunka súlyponti részét). A Magyar Tudomány Napja alkalmából, az eddig bevált gyakorlatnak megfelelően, minden évben megrendezésre kerül a Gépészmérnöki és Informatikai Kar szervezésében a Doktoranduszok Fóruma tudományos rendezvény. Ennek keretében az Informatikai Tudományok szekcióban van lehetőség a Doktori Iskola doktoranduszainak az elért újabb eredményekről beszámolni, ezáltal évről-évre rendszeresen dokumentálni a tudományos szakmai előrehaladás mértékét. A szekcióüléseken elhangzott előadások színvonalas kiadványban is megjelennek.

A Doktori Iskola Tanácsának feladata, hogy minden akadémiai év végére a Doktori Iskolához tarhozó minden doktorandusz esetében tömör írásbeli beszámolót kérjen a témavezetőktől a doktoranduszok szakmai előmenetelének ellenőrzése végett. Ez a beszámoló egyaránt minősíti a témavezető és a doktorandusz által végzett munka eredményességét.

4 *Doktori képzés tantárgyainak kiválasztása*

A doktori képzés tantárgyait a doktori iskola tanácsa fogadja el. A tantárgyak kiválasztásánál elsődleges szempont a tématerület relevanciája, a kapcsolódó kutatások színvonala és az előadó kvalitása. A tárgy előadójával szembeni általános elvárások az ODT előírásoknak megfelelően:

- publikációs tevékenység,
- PhD fokozat,
- vezető oktató.

A tantárgyak és előadók listája három évente aktualizálásra kerül. A Doktori Iskola aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyairól és oktatóiról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a Doktori Iskola honlapján.

5 *Doktori képzés kreditrendszer*

A Doktori Iskola tudományos vezetőinek folyamatos feladatát képezi a doktoranduszok fokozatos bevezetése a nemzetközi tudományos életbe, konferenciákon való részvétel lehetőségének megteremtésével, illetőleg támogatásával. Általános elvnek tekintjük a tudományos vezető folyamatos

törekvését arra, hogy a hallgató valóban színvonalas eredményét (részeredményét) a nemzetközi tudományos közösséggel minél rangosabb publikációk formájában megismerhesse.

Összevont doktori fórum szervezése évente legalább egy alkalommal a Hatvany József Informatikai Tudományok Doktori Iskola mindenkori összes doktorandusza részére, beleértve az I-II-III. éves ösztöndíjas és az egyéni képzésben résztvevő doktoranduszokat is. Ennek a fórumnak az eddigi tapasztalatok szerint számos előnye van. Ilyenek például:

- minden résztvevő doktorjelölt megismerheti a Doktori Iskola képzési rendszerén belül különböző évfolyamokhoz tartozó doktorandusz-társainak tudományos témáját, valamint a mindenkori doktorjelöltek folyamatos előrelépését témáik kidolgozásában, publikációs tevékenységükben és a jövőre vonatkozó tudományos-szakmai terveiket illetően;
- a fórum lehetőséget biztosít arra, hogy az egymással rokon szakterületeken – indokolt esetben egymástól akár távolabb eső szakterületeken is – munkálkodó doktorjelöltek kérdéseket tegyenek fel mindazokra a részletekre vonatkozóan, amelyek a hallott beszámolóból nem világosak, nem kellően részletezettek, esetleg rejtett tévedést vagy hibát tartalmaznak. Ezáltal a belső rendezvény hátrányos következmény nélküli ellenőrzést és számos előnnyel járó tapasztalatszerzést kínál fel a mindenkori doktorjelöltek közösségének;
- az összevont tudományos szemináriumon kívánatos részt vennie minél több tudományos vezetőnek is. Ez további előnyt jelent abból a szempontból is, hogy a tudományos vezetők összehasonlíthatják munkájuk eredményességét más tudományos vezetőkével, ugyanakkor véleményüket hozzászólások, értékelő és kritikai megjegyzések formájában a helyszínen elmondhatják;
- az előre meghirdetett és nyilvános szerepléssel járó periodikus kötelezettség, amely ezen túl minden félév végén esedékes, arra ösztönözheti a mindenkori doktorjelöltek közösséget, hogy egészséges szakmai-tudományos versengés alakuljon ki közöttük. Ennek eredményeképpen a szakmai-tudományos munka javulását, a kutatási fegyelem erősödését és a publikációk színvonalának emelkedését várjuk; igény szerint lehetőség kínálkozik angol nyelvű előadásra, amely elősegíti a ma már világszerte egységes kommunikációs szakmai nyelvként kezelt angol nyelv minél jobb elsajátítását mind írásban, mind szóban;
- félévenként minimum 20 kreditpont teljesítése.

6 *PhD fokozatszerzés követelményei*

A jelölt tudományos munkájának értékelésénél meg kell győződni, arról, hogy

- a dolgozatban megadott eredmények hitelesek;
- a jelölt kellően publikálta az eredményeit.

A nyilvános védés és a bíráló bizottság kijelölése előtt a doktori tanács ellenőrzi a jelölt publikációs tevékenységét. A publikációs eredményeket az MTMT-ben kell nyilvántartani. A minimum elvárások:

- két lektorált, idegen nyelvű folyóirat publikáció tudományos folyóiratban (MTMT alapján)
- indexált (Scopus, Web of Science) folyóirat publikáció

elkészítése. A jelöltnek nyilatkoznia kell arról, hogy a dolgozatában saját eredményeit szerepelteti.

7 *PhD fokozatszerzési eljárás*

A doktori értekezés benyújtását meg kell előznie a műhelyvitának. A vitában a dolgozatot egy külső és egy belső, legalább doktori fokozattal rendelkező opponens értékeli. A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv mellékletei az opponensi vélemények és a jelenléti ív. Az értekezés jelentős átdolgozása esetén a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni.

A nyilvános védés Bíráló Bizottságnak tagjai nyomtatott és elektronikus formában is megkapják a teljes eljárási anyagot. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a védés előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a téziszfüzet nyilvánossá válik a doktori iskola honlapján.

8 *Doktori iskola honlapja*

A doktori iskola tanácsa gondoskodik a doktori iskola honlapjának folyamatos működéséről és a tartalom frissítéséről. A doktori iskola honlapján közzé kell tenni a képzéshez kapcsolódó nyilvános adatokat, beleértve

- a doktori iskola szabályzatait,
- az oktatási-kutatási programot, meghirdetett tantárgyakat,
- a Doktori Iskola tagjait,
- meghirdetett kutatási témákat,
- a doktoranduszok tudományos eredményeit bemutató anyagokat,
- a munkahelyi viták helyét és idejét,
- a védések helyét és idejét,
- az értekezéseket letölthető formában,
- rendezvények meghirdetését.